

"ครูสอนภาษาอังกฤษ"...วิกฤตการศึกษาไทย?

30 พฤศจิกายน 2558 เวลา 21:31 น. | เปิดอ่าน 20,220 | ความคิดเห็น 0

12

0

ทั้งหมด +

เรื่อง...อินทรัชย์ พาณิชกุล

เมื่อเร็วๆนี้มีกระแสข่าวลือว่ากระทรวงศึกษาธิการมีแผนจะตัดลดงบประมาณการจ้างครูชาวต่างชาติ และให้ครูชาวไทยที่เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษมาสอนเด็กไทยด้วยตัวเอง โดยให้เหตุผลว่าไม่ยากพียงครูต่างชาติไปตลอด

แม้ท้ายที่สุดจะมีการปฏิเสธว่าไม่เป็นความจริง กระนั้น ไม่วายเกิดคำถามขึ้นตามมาว่า

แล้วครูสอนภาษาอังกฤษทั้งชาวต่างชาติและชาวไทยที่มีอยู่ดาษดื่นในขณะนี้ล่ะ มีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน?

ครูต่างชาติV.S.ครูไทย

คริสโตเฟอร์ ไรท์ ตัวเตอรืชื่อดังและพิธีกรรายการสอนภาษาอังกฤษ อิงลิช เดลิเวอรี่ มองว่า ปัจจุบันมีชาวต่างชาตินิยมเข้ามาสอนภาษาอังกฤษในเมืองไทยเป็นจำนวนมาก แต่น้อยคนที่จะเป็น"ครู"มืออาชีพ

"ปัญหาของครูฝรั่งในเมืองไทยคือ บางคนไม่ได้เป็นครูจริงๆ เป็นเพียงฝรั่งที่พูดภาษาอังกฤษได้" เปรียบเทียบกับคนไทยเวลาไปเมืองนอกแล้วไม่รู้จะทำมาหากินอะไรแต่อยากอยู่ประเทศนั้นต่อ งานแรกที่เลือกคือทำงานในร้านอาหารไทย ซึ่งหลายคนไม่ได้เป็นพนักงานเสิร์ฟ หรือก๊อ๊กมืออาชีพ พุดง่ายๆคือผิดเพราะพอได้แต่รสชาตังั้นๆ โชคดีฝรั่งเขาไม่ได้รู้รสอาหารไทยมากเท่าไร เเลยกินได้ไม่มีปัญหา

เช่นเดียวกันคนไทยจำนวนมากก็**ไม่รู้ว่าการสอนภาษาอังกฤษที่ดีเป็นยังไง** ขอแค่มีฝรั่งผมทองคำสีฟ้ามา**ยืนพูด**ยืนสอนเป็นภาษาอังกฤษก็โอเคแล้ว โรงเรียนสอนภาษาอังกฤษหลายแห่งก็ชอบย้อมแมวขาย เช่น ชาวฮอลแลนด์ สเปน สวีเดน ซึ่งก็เป็นฝรั่งผมทองคำสีฟ้า แล้วบอกว่าเป็นครูเจ้าของภาษา คนไทยพอเห็นเป็นฝรั่งก็ไม่หັกห้วง เลยเจอทั้งครู**ไม่มีคุณภาพ** ขาดความต่อเนื่อง แกรมราคาแพงหูฉี่ สุดท้ายจึง**ไม่ได้ผล**"

ขณะเดียวกัน **ครูชาวไทยเองก็ยังไม่ประสบปัญหาขาดแคลน 2Q คือ คุณภาพ (Quality) และปริมาณ (Quantity)**

"Quality ครูไทยยุค 2015 ไม่น่าจะมีข้ออ้างแล้วที่จะไม่เก่ง ยุคนี้มีสมาร์ตโฟน ครูไทยควรจะเป็น Smart English Teacher ได้แล้ว ยกตัวอย่างคำว่า 'orange juice' ถ้าไม่แน่ใจว่าอ่านออกเสียงยังไงก็เสิร์ชกูเกิ้ล โหลดแอปอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษมาดู มีเยอะแยะแถมโหลดฟรีด้วย หรือคำว่า Thunder ซึ่งแปลว่าฟ้าร้อง ครูไทยทั้งประเทศยังแปลว่าฟ้าผ่า **ครูไทยต้องเข็ดให้มากกว่านี้ ต้องเข็ดตัวเองตลอดว่าสิ่งที่เราสอนนั้นถูกหรือเปล่า**

Quantity ปัจจุบันครูสอนภาษาอังกฤษยังมีจำนวนน้อยเกินไป เทียบกับจำนวนนักเรียนที่มีห้องละ 40-50 คน มันเป็นไปได้ไม่ว่าจะสอนให้เขาพูดได้ ที่สำคัญครูประภมยุคนี้อย่างต้องสอนทุกวิชา แทนที่จะเน้นวิชาใดวิชาหนึ่งที่ตัวเองเชี่ยวชาญ นั่นจึงทำให้ประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ซึ่งต้องโทษกระทรวงศึกษาด้วยว่าเป็นกระทรวงที่ได้งบประมาณจากรัฐบาลมากที่สุดกระทรวงหนึ่งในประเทศไทย แต่ทำไมจำนวนครูยังไม่เพียงพอ แถมยังมีหนี้สินเยอะที่สุดอีกต่างหาก"

คริสโตเฟอร์ ไรท์

หลักสูตรผิดเพี้ยน คนเรียนไม่พัฒนา

เมื่อถามว่า ทุกวันนี้หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนควรปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง?

ครูคริสยกตัวอย่างให้ฟังง่ายๆว่า ถ้าเปรียบภาษาอังกฤษเป็นพีระมิด แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วยส่วนล่างสุดและใหญ่ที่สุดคือ **General Social English** หรือภาษาอังกฤษที่ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ส่วนที่สองคือ **Academic English** กึ่งวิชาการ เรียนเพื่อใช้สอบแข่งขัน ส่วนที่สามเป็นส่วนที่เล็กที่สุดและยากที่สุดคือ **Professional English** การเรียนที่เน้นศัพท์เฉพาะขั้นสูงเพื่อนำใช้ในอาชีพการงาน

"เหตุผลที่บ้านเรายังแยเรื่องภาษา ก็เพราะไม่เริ่มสอนจากง่ายก่อน กลับข้ามไปจุดที่ยากเลย นั่นคือ สอนเพื่อสอบในระดับ **Academic English** ซึ่งยากและเยอะ เมื่อฐานพีระมิดไม่แข็งแรงพอ เด็กไทยซึ่งไม่มีพื้นฐานมันคงก็รับไม่ไหว ตกกันยกห้อง ผมตกใจมาก บางคนเรียนจบมหาวิทยาลัยยังพูดภาษาอังกฤษไม่ได้เลย เพราะผ่านมาจากระบบเรียนเพื่อสอบ **แตกต่างจากประเทศอื่นๆที่เขาจะให้คนในสังคมเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับ **General Social English** ก่อน ไม่มีใครหรอกที่สร้างหลังคาก่อนปูพื้นเหมือนอย่างบ้านเรา**

รัฐบาลไทยต้องกล้าปรับเปลี่ยน หักดิบกันไปเลย การสอนภาษาอังกฤษทุกวันนี้ คุณต้องแบ่งเป็น 2 แขนง หนึ่ง Grammar สำหรับคนที่ต้องการจะเก่งภาษาอังกฤษจริงๆ สอง ภาษาอังกฤษทั่วไปที่ใช้สื่อสาร **อย่าสอนอะไรที่ยากเกินความจำเป็น ควรเรียนพื้นฐานทั่วไปก่อน ถ้าเกิดสนใจมากกว่านั้นค่อยไปเรียนกันแบบเจาะลึก"**

ครูคริส แนะนำเคล็ดลับการเรียนภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย K. Knowledge (ความรู้) S.Skill (ทักษะ) E.Experience (ประสบการณ์) ทั้งหมดทั้งปวงขึ้นอยู่กับ การลงมือปฏิบัติจริง มิใช่สักแต่เพียงท่องจำ

"แรกเริ่มควรเรียนเพื่อหาความรู้ใส่หัว เมื่อรู้แล้วก็หัดฟังเจ้าของภาษาเขาพูด เพื่อให้เกิดทักษะการพูดและการฟัง จากนั้นก็เอาทั้งสองอย่างออกไปใช้เพื่อหาประสบการณ์ สุดท้ายพีระมิดภาษาอังกฤษที่เราไม่เคยอยู่นิดเดียวก็จะขยายใหญ่ขึ้น **ผู้ปกครองเองก็มีส่วนสำคัญ** พ่อแม่หลายคนไม่ได้ชอบภาษาอังกฤษ ไม่ได้เก่งกาจอะไร แต่บังคับให้ลูกเรียน เพราะอยากจะทำคะแนนด้วยตัวเองให้ลูก เมื่อลูกไม่รู้สึกรู้ว่าพ่อแม่ชอบภาษาอังกฤษ ไม่ทำให้เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่ง่าย เด็กก็รู้สึกไม่สนุก มองว่าน่าเบื่อ ถูกบังคับ จนซีเกียจ และไม่เกิดการพัฒนาไปในที่สุด"

5 สิ่งที่ทำให้ภาษาอังกฤษไม่ก้าวหน้า

ดร.วรสาร สามโกเศศ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ วิเคราะห์ว่า 5 ปัจจัยที่ทำให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษของคนไทยไม่ก้าวหน้า ประกอบด้วย **1.ครูสอนภาษาอังกฤษไม่มีคุณภาพ 2.ชั่วโมงการสอนน้อยเกินไป 3.ทัศนคติที่มองว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องสูงส่งไกลตัว 4.คนไทยชอบจับผิดใช้ภาษาของคนอื่น 5.วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับคนไทย**

"ครูสอนภาษาอังกฤษมีทั้งได้เรื่องและไม่ได้เรื่อง ครูต่างชาติในโรงเรียนสอนภาษาที่สามารถพูดและสอนได้อย่างถูกต้องก็มีเยอะ พวกฝรั่งแบ็คแพคเกอร์ก็มีไม่น้อย ส่วนครูไทย คุณภาพโดยรวมยังไม่น่าเป็นที่พอใจ จำนวนชั่วโมงที่สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนก็น้อยเกินไป บางโรงเรียนแค่สัปดาห์ละวันเท่านั้น บางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูกับเด็กได้พูดคุยกันบ่อยๆ ทำให้เด็กรู้สึกว่าภาษาอังกฤษอยู่ในชีวิตประจำวันของเขา ส่วนเรื่องทัศนคติ หลายคนยังมองว่าภาษาอังกฤษเป็นเรื่องไกลตัว เป็นของศักดิ์สิทธิ์ ที่สำคัญคนไทยชอบวิจารณ์ภาษาอังกฤษคนนั้นผิดคนนี้ถูก ทำให้คนใช้รู้สึกเกร็ง อาย ไม่กล้าพูด สุดท้ายผมมองว่าเรายังไม่มีวิธีการสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทยที่ได้ผลที่สุด เหมือนบ้านใด เราเจอทั้งบ้านใดหัก หลุดสมัยก่อนก็เคยเอาบ้านใดของมาเลเซีย สิงคโปร์มาใช้ แต่ก็ป็นขึ้นไม่ได้สักที"

นักเศรษฐศาสตร์ชื่อดังรายนี้ บอกว่า ความต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษรวดเร็ว

"ที่ผ่านมามีจำนวนชั่วโมงมันอัดแน่นมากในทุกวิชา ทำให้ชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษเหลือแค่สัปดาห์ละวัน วันละไม่ถึงชั่วโมง ภาษามันต้องการความต่อเนื่อง โอกาสที่จะได้ฝึกพูด ฝึกออกเสียง เหมือนกับพ่อแม่สอนให้ลูกพูด คุณจะต้องอยู่กับลูก สอนทุกวัน ไม่ใช่สัปดาห์หนึ่งสอนลูกแค่สองชั่วโมง ความต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญ ต้องพูดไปก่อนจะผิดจะถูกพ่อแม่ต้องแก้ไขให้ ก็เหมือนกับสอนเด็กที่จะต้องเรียนภาษา ครูต้องเอาใจใส่ในความต่อเนื่อง

ทัศนคติของครูผู้สอนสำคัญมาก ต้องทำให้เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เวลาครูพูดภาษาอังกฤษด้วยไม่เหมือนกับสิ่งแปลกประหลาด แต่เป็นเรื่องปกติธรรมดา นโยบายลดชั่วโมงการเรียนการสอน ผมมองว่าหลายโรงเรียนควรเอาเวลาที่เหลือมาสอนภาษาอังกฤษ ใส่ชั่วโมงการพูดภาษาอังกฤษลงไปเพิ่ม พุดมันให้ต่อเนื่องทุกวัน และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาว่าเป็นเรื่องธรรมชาติ

ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ

AEC เปิด ไทยเสียเปรียบ?

จากการจัดทำดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษ ปี 2558 ของสถาบันภาษา เอดูเคชั่น เฟิร์ส (อีเอฟ) โดยประเมินจากประชากรอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 9.1 แสคนคน ใน 70 ประเทศทั่วโลกที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ พบว่า ไทยได้ 45.35 คะแนน คิดเป็นอันดับที่ 62 ของโลก และอยู่อันดับ 5 จากทั้งหมด 6 ประเทศที่ได้รับการสำรวจในภูมิภาคอาเซียน

ดร.วรากรณ์ วิเคราะห์ว่า ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากความบกพร่องด้านภาษาอังกฤษอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

"การใช้ภาษาอังกฤษมีหลายระดับ ทุกครั้งที่ไปเดินตลาดนัดจัดจรรยาผมสังเกตเห็นว่า เวลาพนักงานท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พ่อค้าแม่ค้าแม่แต่ลูกจ้างคุยค้าขายกับเขารู้เรื่องหมด ฉะนั้นในระดับล่างเช่น การทำมาค้าขาย ผมเชื่อว่าคนไทยรับมือได้สบายๆ ไม่มีอะไรน่ากังวล เชื่อว่าฝ่ายเขาก็ใช้ภาษาได้ไม่ดีไปกว่าเรามากนัก แต่ด้วยกันรู้เรื่องถ้าในระดับที่สูงกว่านั้น เช่น ต้องเจรจาต่อรองทางธุรกิจ งานธนาคาร วิเคราะห์ลงทุน ติดต่อเรื่องสำคัญ ตรงนี้ประเทศไทยอาจเสียเปรียบ

ผมเชื่อว่าถ้ารัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ประชาชนก็จะสามารถพัฒนาปรับตัวได้ เช่น ออกมาตรการให้คนทั่วไปที่สนใจด้านภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีน เข้าไปเรียนได้โดยไม่ต้องเสียเงินเยอะ โดยเฉพาะภาคบริการที่ทำงานกับ

นักท่องเที่ยวนักช้อปปิ้งแท็กซี่ คนขับสามล้อ พ่อค้าแม่ค้า ประชาชนร้านตลาด บางคนอาจพูดได้ฟังรู้เรื่องอยู่แล้ว แต่ควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปกว่านี้"

ดร.วราภรณ์ แนะนำ อย่าติดกับดักคำว่า "ต้องพูดให้ปะเหมือนเจ้าของภาษา" ตามที่ถูกพร่ำสอนกันมา

"อย่าไปแคร์เรื่องที่ว่าพูดแล้วสำเนียงจะเหมือนเจ้าของภาษาหรือเปล่า ผมไม่เชื่อว่าคนอังกฤษจะรู้ภาษาอังกฤษได้ดีที่สุด คนออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ อเมริกาก็พูดสำเนียงแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน ยกตัวอย่างผมเคยมีครูสอนภาษาอังกฤษเป็นชาวฮังการี สอนภาษาอังกฤษดีมาก แต่พูดออกเสียงไม่เหมือนคนอังกฤษเลย แต่ฟังรู้เรื่องและถูกไวยากรณ์ปะ ดังนั้นผมไม่รังเกียจว่าจะเรียนกับครูฟิลิปปินส์ ครูอินเดีย ถ้าคุยกันรู้เรื่อง ถูกต้องตามมาตรฐานการใช้ภาษา **อย่าเน้นเรื่องไวยากรณ์นัก เน้นคุยให้มันรู้เรื่อง ผิดๆถูกๆใช้ไปเถอะ แล้วค่อยๆแก้ไข ถ้ามีวแต่ต้องเพอร์เฟกต์ร้อยเปอร์เซ็นต์มันเป็นไปได้ ที่สำคัญอย่าไปเอาอะไรหนักหนาเวลาคนพูดผิด การจับผิดเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสังคมไทยเป็นอย่างมาก บางคนหวังว่าต้องปะ เมื่อโดนทักว่าไม่ปะมันก็เลยหด พอดก็เลยไม่กล้าใช้ ยิ่งไม่ได้ใช้ที่นี้ยิ่งเข่ารกเข้าพง"**

อีกไม่ถึงเดือนประเทศไทยก็จะกระโจนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (เออีซี) ถึงอย่างนั้นผู้สังเกตการณ์ยังมีความเชื่อมั่นว่า ยังไม่สายเกินไปที่คนไทยจะพัฒนาตัวเองในด้านทักษะภาษาอังกฤษ